

603

Næringsbyggforsikring

Forsikringsvilkår av 1.8.2011
Erstatter vilkår av januar 2007

603 Næringsbyggforsikring

Vilkår av 1.8.2011

Innholdsfortegnelse :		Side
1.	Hvem forsikringen gjelder for	3
2.	Hvor forsikringen gjelder	3
3.	Hva som er forsikret	3
4.	Hvilke skader selskapet svarer for og hvilke begrensninger som gjelder	5
5.	Forsikringsform — underforsikring	8
6.	Skadeoppgjør, tilbakebetaling av premie	9
7.	Ansvarsforsikring	14
8.	Naturskadevilkår	16
9.	Særskilte vilkår og sikkerhetsforskrifter - Sikkerhetsforskrifter for beskyttelsesklasse B1 - Sikkerhetsforskrifter for beskyttelsesklasse B2 - Sikkerhetsforskrifter for beskyttelsesklasse B3	18
10.	Andre aktuelle særskilte vilkår og sikkerhetsforskrifter	27
11.	Bistand i klagesaker	27

603 Næringsbyggforsikring

Vilkår av 1.8.2011

I tillegg til disse vilkår gjelder:

Generelle vilkår av 1.8.2011

Forsikringsbeviset med angitte spesifikasjoner og særvilkår.

LOV-1989-06-16-69 om forsikringsavtaler i den utstrekning den ikke er fraveket i vilkårene.

Forsikringsbeviset med angitte spesifikasjoner og særvilkår gjelder foran vilkårene.

1. Hvem forsikringen gjelder for – sikrede

- 1.1** Forsikringen gjelder for den som er nevnt i forsikringsbeviset.
- 1.2** Ved forsikring av fast eiendom gjelder forsikringen også for innehaver av tinglyst eiendomsrett, panterett eller annen tinglyst sikkerhetsrett.
- 1.3** Forsikringen gjelder for innehaver av panterett i løsøre eller varer, men bare dersom panthaveren har mottatt forsikringsattest fra selskapet, jfr. FAL § 7-1, 3. ledd som er fraveket.
- 1.4** Forsikringen gjelder for annen panthaver eller eier av ting enn dem som er omtalt i pkt. 1.1 til 1.3 ovenfor, men bare dersom forsikringstakeren har forsikringsplikt i h. h. t. lov eller avtale eller bærer risikoen for tingen.
Selskapet kan med bindende virkning for medforsikrede etter dette punkt endre avtalen eller la den opphøre.
Ved skadeoppgjør kan selskapet forhandle med forsikringstakeren og utbetale erstatning til ham med bindende virkning for medsikrede, med mindre selskapet har fått skriftlig meddelelse om den medforsikredes interesse etter at skaden inntraff, men før oppgjør finner sted.
- 1.5** Ny eier ved eierskifte, men bare inntil den nye eier har tegnet forsikring og ikke lenger enn 14 dager etter eierskiftet.

2. Hvor forsikringen gjelder

- 2.1 På forsikringsstedet**
Forsikringen gjelder på sted som er nevnt i forsikringsbeviset (forsikringsstedet).
- 2.2 Utenfor forsikringsstedet**
Forsikringen omfatter, med inntil kr. 250.000,-, ting som midlertidig befinner seg på annet sted innen Norden og skal til forsikringsstedet (borteforsikring).
- 2.3 Naturskade.**
Naturskadeforsikring gjelder i Norge.
- 2.4 Rettslig erstatningsansvar.**
Ansvarsforsikringen, pkt. 7, gjelder ansvar for skade som inntreffer i Norden og som pådras etter gjeldende rett i de nordiske land.

3. Hva som er forsikret

Forsikringen omfatter de gjenstander og interesser som fremgår av forsikringsbeviset.

3.1 Bygninger

I tillegg omfattes bygningens

- utvendige elektriske tilførselskabler,
- oljetank, dreng kum og septiktank, samt utvendig tilknyttet rør frem til disse og frem til brønn eller hovedledning, men ikke slike som hovedsakelig betjener maskiner og løsøre.

Til bygning medregnes ikke maskiner, løsøre og installasjoner som er montert for eller er et ledd i produksjons- eller næringsvirksomhet eller i drift av offentlige eller private anstalter – med faste eller løse installasjoner, så som maskinfundamenter av ethvert slag, alle tilknyttede rør og ledninger, maskiners ventilasjonsanlegg m.v.

Kunstnerisk utsmykking av bygningen er ikke dekket

3.2 Maskiner og løsøre

Løst tilbehør og verktøy er dekket i henhold til pkt. 3.5.8.

3.3 Rettslig ansvar

Ansvar som eier av den forsikrede eiendom.

3.4 Øvrig

Annet som er nevnt i forsikringsbeviset.

3.5 Inkluderte tilleggssytelser

De angitte forsikringssummer i punktene 3.5.2 — 3.5.8 nedenfor gjelder pr. skadetilfelle.

I tillegg til det som er nevnt i forsikringsbeviset omfatter forsikringen:

3.5.1 Husleietap

Tap av husleieinntekt i inntil 24 måneder beregnet etter reglene i pkt. 6.2.5 Erstatningen er begrenset til 20% av premiegrunnet på skadedagen.

Selskapet svarer for:

1. Tap av husleieinntekt p. g. a. skade, jfr. pkt. 4 inntruffet på forsikringsstedet i forsikringstiden.
2. Tap av husleieinntekt, dersom adkomsten eller bruken av forsikringsstedet er fysisk hindret eller vanskeliggjort som følge av midlertidige skadeforebyggende tiltak, redningstiltak eller selve skaden. Dette gjelder hvis skaden direkte truer eller er utløst, selv om sikredes eiendom ikke direkte er berørt. Unntatt er tap av husleieinntekt p. g. a. at bruken av forsikringsstedet blir fysisk hindret eller vanskeliggjort som følge av forhold nevnt i naturskadevilkåret pkt. 8.1.3.1 — 1.3.6.

3.5.2 Riving, rydding og bortkjøring

Utgifter til riving, rydding og bortkjøring av verdiløse rester av skadede ting med inntil 20% av forsikringssummen for ting på forsikringsstedet, høyst kr. 3.000.000,-.

3.5.3 Lagring og destruksjon av miljøfiendtlige rester

Merutgifter, innenfor et tidsrom av 12 måneder, til midlertidig lagring og destruksjon av miljøfiendtlige rester av skadede ting etter påbud gitt med hjemmel i lov eller offentlig forskrift, med inntil 20% av premiegrunnet, høyst kr. 3.000.000,-.

Unntatt er utgifter ved påbud som myndighetene hadde hjemmel til å gi selv om skaden ikke hadde inntruffet.

3.5.4 Påbud fra offentlig myndighet

Merutgifter til skadeutbedring av bygning forsikret her, begrenser til kr. 3.000.000,-, når merutgiftene skyldes påbud gitt med hjemmel i lov eller offentlig forskrift, jfr. pkt. 6.2.6. Påbudet må gjelde den skadede del av bygningen og være en direkte følge av skaden. Unntatt er utgifter ved påbud som myndighetene hadde hjemmel til å gi selv om skaden ikke hadde inntruffet. Forsikringen omfatter nødvendige merutgifter

- til utbedring av den skadede del av bygningen eller gjenoppføring av bygningen.
- til grunnundersøkelser og fundamentering ved gjenoppføring av bygning.
- som ikke direkte vedrører byggearbeidet, men som er en betingelse for at bygningen tillates gjenoppført på samme byggetomt.

3.5.5 Prisstigning etter skadedag

Påløpne merutgifter p. g. a. prisstigning etter skadedag, begrenset til 20% av erstatningen for hver skadet ting, jfr. pkt. 6.2.5.

- 3.5.6 Investeringer og nyanskaffelser
Påbygg, ombygging og nyanskaffelser i avtaleperioden med inntil 10% av samlet forsikringssum for bygninger, maskiner og løsøre begrenset til kr. 5.000.000,-. Verdiøkningen skal meldes til selskapet senest ved utløpet av avtaleperioden.
- 3.5.7 Utvendig vannbasseng o. l.
Utvendig vannbasseng med tilhørende ledninger, gjerde og flaggstang, og utgifter ved tilsåing og nyplanting av hageanlegg med til sammen kr. 30.000,-.
- 3.5.8 Fyringsolje og løst tilbehør til eiendommen
løst tilbehør til eiendom, samt fyringsolje, med til sammen kr. 300.000,-.
- Med løst tilbehør forstås hageredskap, snøryddingsutstyr (unntatt motorvogn), vaktmesters kontor, løsøre og verktøy o. l.
- 3.6 Uten særskilt avtale omfatter forsikringen ikke:**
- 3.6.1 Penger og verdipapirer
- 3.6.2 Motorvogn og tilhenger til motorvogn, luftfartøy, seilbåt eller motordrevet fartøy som ikke er varer i næringsvirksomhet.
- 3.6.3 Utgifter til rekonstruksjon av arkiver, manuskripter, yrkestegninger og beregninger, registre, kartoteker og forretningsbøker, datafiler og program eller kjerneprøver.

4. Hvilke skader selskapet svarer for og hvilke begrensninger som gjelder

Med skade forstås her fysisk skade på ting, tap av ting, husleietap og utgifter angitt i pkt. 3.

Fellesbegrensninger

Selskapet svarer bare for skader som inntreffer i den tid selskapets ansvar løper etter forsikringsavtaleloven og FAL.

Er bygningen fraflyttet, erstattes bare brannskade pkt 4.1, direkte lynnedslag pkt. 4.2.1 og naturskade pkt.4.6.1.

4.1 Brann

- 4.1.1 Selskapet svarer for skade ved
- brann, d.v.s. ild som er kommet løs.
 - plutselig nedsoting fra permanent ildsted.
 - eksplosjon.
- 4.1.2 Unntatt er
- skade på ting som med hensikt er utsatt for påvirkning av varme.
 - skade ved sprengningsarbeid som utføres på forsikringsstedet.
 - skade på forbrenningsmotor ved eksplosjon i denne.
 - skade på transformator, elektrisk maskin, apparat, datautstyr ved eksplosjon i disse.
- 4.1.3 Hvilke sikkerhetsforskrifter som gjelder
Sikring mot brann
- 1 Offentlige lover og forskrifter.
Bestemmelser gitt i
- lov om brannvern med forskrifter, samt pålegg gitt av offentlig brannmyndighet,
 - lov om tilsyn med elektriske anlegg med tilhørende forskrifter samt pålegg gitt av det stedlige el. tilsyn, skal følges.

- 2 Brannører og brannlemmer skal holdes lukket.
Når det er hensiktsmessig at brannører og brannlemmer står åpne, kan dette tillates hvis de har automatisk lukking styrt av røykdetektor. Påbudte slokningsredskaper skal holdes i god stand, og være montert på avmerket, lett synlig og tilgjengelig plass.
Slokningsapparater plassert i bolig skal kontrolleres minst en gang hvert femte år.
Slokningsapparater plassert andre steder skal kontrolleres hvert år. Hvert apparat skal være forsynt med merkelapp som viser datoen for siste kontroll.

- 3 Varme arbeider.
Med varme arbeider forstås:

Bygge-, installasjons-, monterings-, demonterings-, reparasjons-, vedlikeholds- og lignende arbeider hvor det benyttes åpen ild, oppvarming, sveise-, skjære-, lodde- og/eller slipeutstyr.

Sertifikat.

Varme arbeider utenom faste, spesielt tilrettelagte arbeidsplasser skal bare utføres av personer som har gyldig sertifikat for varme arbeider, utstedt av Norsk Brannvern Forening eller samarbeidende organisasjoner i øvrige nordiske land.

Kravet om sertifikat gjelder f.o.m. 1. nov. 2000, eller fra første h.f. etter.

Forholdsregler.

Følgende forholdsregler skal ivaretas:

- Arbeidssteder og de nærmeste omgivelser skal være ryddet for brennbart avfall.
- Alt brennbart materiale på og i nærheten av arbeidsplassen skal være fjernet eller beskyttet.
- Brennbare bygningsdeler skal være kontrollert og beskyttet.
- Åpninger i gulv, vegger og tak skal være tettet.
- Godkjent slokningsutstyr, min 2 stk. 6 kg ABC-slokkeapparat eller 1" brannslange påsatt vann frem til strålerøret skal være plassert lett tilgjengelig på arbeidsplassen.
- Brannvakt skal være tilstede under arbeidet, under pauser og minst en time etter at arbeidet er avsluttet.
- Sveising / skjæring utføres etter instruks godkjent av selskapet.

Det er forbud mot bruk av åpen flamme på tidligere tekkede tak. Forbud mot åpen flamme gjelder likevel ikke:

- ved legging av lag to ved tolags tekking på områder som er mer enn 1 meter fra sluk, gesimser, gjennomføringer, bordbeslag og lignende.
- ved tekking på takkonstruksjoner som består kun av ubrennbare materialer på områder som er mer enn 1 meter fra sluk, gesimser, gjennomføringer, bordkantbeslag og lignende.

Ved tining av is før omteking på tidligere tekkede tak, tillates bruk av åpen flamme på områder som er mer enn 1 meter fra sluk, gesimser, gjennomføringer, bordkantbeslag og lignende.

For fordamping av restvann etter tining av is er det forbud mot bruk av åpen flamme.

- 4 Orden og renhold.
Brennbart avfall og avfall som kan selvantenne skal legges i egne beholdere av flammefast materiale med selvlukkende lokk, eller straks fjernes til betryggende sted.

4.2 Lynnedslag og elektrisk fenomen

4.2.1 Selskapet svarer for skade ved

- direkte lynnedslag. Med direkte lynnedslag, menes at tingen direkte er truffet av lynet og er tydelig merket av lynnedslaget.
- elektrisk fenomen. Med elektrisk fenomen menes kortslutning, lysbue, overslag og overspenning - også som følge av lyn og tordenvær.

Spesielt aldersfradrag, se pkt. 6.1.9.

- 4.2.2 Unntatt er elektrisk fenomen på
- elektrisk maskin, apparat eller ledning med driftsspenning over 1000 V
 - transformator
 - datautstyr
 - telefonsentraler
- selv om det oppstår brann i tingen.

4.3 Vann og annen væske

4.3.1 Selskapet svarer for skade ved

- 1 Utstrømming av vann eller annen væske fra rørledning med tilknyttet utstyr
- ved brudd eller lekkasje
 - ved oversvømmelse fra slikt utstyr.

Selskapet svarer ikke for

- skade ved at vann trenger inn i bygningen utenfra.
Selskapet svarer likevel hvis vannet eller væsken kommer fra kloakkledning, overvannsledning i grunnen eller tilførselsledning for vann eller fyringsolje.
 - skade på gulv eller vegg i våtrom som skal tåle vann.
 - skade ved sopp eller råte.
 - tap av vann eller annen væske.
- 2 Overflatevann som har trengt inn i bygning direkte fra terreng ved nedbør eller snøsmelting
- Selskapet svarer ikke for
- skade ved langsom inntrenging av vann.
 - skade som skyldes sviktende eller mangelfull drenering.
 - skade ved sopp eller råte.

- 3 Utstrømming av slokkemiddel fra brannslukningsanlegg eller brannslukningsapparater.

4.3.2 Selskapet svarer for skade ved brudd på bygnings og vannbassengs ledning for vann og annen væske, herunder radiatorer, varmtvannsbereider eller beholder, oljetank, septiktank, drengum, fyrkjele o. l.

Unntatt er

- skade på drengledning,
 - skade på takrenne, utvendig nedløp og taksluk for innvendig nedløp,
 - utgifter til tining ev utvendig ledning.
 - utgifter til utbedring av hageanlegg og vannbasseng etter graving, utover kr. 30.000,-.
- Spesielt aldersfradrag, se pkt. 6.1.9.

4.3.3 Hvilke sikkerhetsforskrifter som gjelder Bygningen skal holdes tilstrekkelig oppvarmet for å unngå frostskaade. Ved fraflytting skal røranlegg nedtappes. Varer i rom på bakkenivå eller lavere skal plasseres minst 10 cm. over gulv.

4.4 Tyveri og hæverk

4.4.1 Selskapet svarer for skade ved

- tyveri fra og hæverk i bygning.

4.4.2 Unntatt er

- skade ved tyveri når bygningen eller rommet er åpent for kunder eller publikum, eller når tyven i dette tidsrom har latt seg innelåse i bygningen, selv om tyveriet har skjedd utenom åpningstiden.
- skade og tyveri begått av ansatte.

- utgifter til utskifting av låser hvis nøkler/koder har kommet på avveie.
- skade på glass i vinduer og dører.

4.4.3 Hvilke sikkerhetsforskrifter som gjelder.
Ytterdører og dører fra fellesareal skal være låst. Dører som ikke er offentlig påbudt rømningsvei, skal ha FG-godkjent lås. Vinduer og øvrige åpninger skal være lukket og sikret.
For øvrig gjelder sikkerhetsforskrifter i pkt. 9.

4.5 Snøtyngde, snøpress, ras fra tak

4.5.1 Selskapet svarer for skade ved

- snøtyngde, snøpress og ras fra eller på tak.

4.6 Andre skader

4.6.1 Selskapet svarer for skade ved

- naturulykke, se egne naturskadevilkår.
- luftfartøy, eller deler av — eller fra luftfartøy, som rammer ting.

4.6.2 Selskapet svarer også for annen skade på bygning enn de nevnt i pkt. 4.1 til 4.6.1.
Unntatt er skade

- 1 som består av svinn, svinnsprekker, flekker, riper, avskallinger o. l.
- 2 ved vann, snø, sand o. l. som trenger inne utenfra, med mindre dette skyldes en bygningsskade som er erstatningsmessig etter pkt. 4.1-4.6.1
- 3 som skyldes utilstrekkelig eller sviktende fundamentering, setninger i bygget, jordtrykk, materialfeil, rust, korrosjon eller annen tæring, svak eller feilaktig konstruksjon eller uriktig montasje.
- 4 som skyldes kjæledyr, gnagere, insekter, bakterier, sopp eller råte.
- 5 ved kondens.
- 6 som rammer mekanisk eller elektrisk innretning, maskin eller apparat.

I tillegg gjelder samtlige ansvarsbegrensninger og unntak som er nevnt i pkt. 4.1 til 4.6.1 også her, med mindre annet er uttrykkelig nevnt.

5. Forsikringsform - Forsikringssum - Underforsikring

5.1 Fullverdi — bygning

Fullverdiforsikret bygninger forsikret for inntil hva det på skadedagen ville ha kostet å gjenoppføre tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende, bygning på skadestedet — gjenoppføringsprisen. Merkostnader ved byggemåte og utstyr som er urasjonelle etter dagens byggeskikk, tas ikke med.

Premiegrunnlaget fastsettes av selskapet ved forhåndstakst og reguleres senere etter prisindeks for bygning eller ved ny takst.

Tilbygg eller annen forandring som innvirker på bygningens gjenoppføringspris, omfattes av forsikringen og skal meldes til selskapet. Er melding ikke gitt, erstattes en så stor del av skaden som svarer til forholdet mellom gjenoppføringsprisen slik den ville vært uten og slik den er med forandringen (underforsikring).

Omfatter forsikringen bygninger uten spesifisering i forsikringsbeviset, gjelder tilsvarende bestemmelse for ikke anmeldt ny bygning.

5.2 Fast forsikringssum

5.2.1 Bygning

Forsikringssummen fastsettes av forsikringstaker. Er forsikringssummen lik gjenoppføringsprisen eller høyere, erstattes hele skade. Er forsikringssummen lavere enn gjenoppføringsprisen, erstattes en så

stor del av skaden som svarer til forholdet mellom forsikringssummen og gjenoppføringsprisen (underforsikring).

5.2.2 Maskiner og løsøre

Forsikringssummen fastsettes av forsikringstaker. Forsikringssummen skal minst tilsvare hva det på skadedagen ville ha kostet å gjenanskaffe tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende ny ting, gjenanskaffelsesprisen.

Er forsikringssummen lavere enn gjenanskaffelsesprisen, erstattes en så stor del av skaden som svarer til forholdet mellom forsikringssummen og gjenanskaffelsesprisen (underforsikring).

Nyanskaffelser omfattes av forsikringen og verdien av disse tas i sin helhet med ved vurderingen av om det foreligger underforsikring. Når nyanskaffelser i avtaleperioden er forsikret gjennom vilkårenes pkt. 3.5.6. eller ved egen sum for uspesifiserte nyanskaffelser, forhøyes forsikringssummen med verdien av disse nyanskaffelsene, høyst det forsikrede beløp.

5.2.3 Varer

Forsikringssummen fastsettes av forsikringstaker og skal minst tilsvare verdien.

Ved fastsettelse av verdien skal det tas hensyn til sparte kostnader og renter, kontantrabatt, ukurans og andre omstendigheter som innvirker på verdien. For varer som har redusert verdi p. g. a. ukurans, og som skal selges til redusert pris, skal verdien reduseres i samme forhold som reduksjonen i salgspris.

Varer som sikrede selv ikke har produsert og varer under produksjon, verdsettes til innkjøpspris med tillegg av kostnader, begge deler etter de priser som gjaldt ved ordinær produksjon og levering umiddelbart før skaden inntraff.

Ferdige varer av egen produksjon verdsettes til partiprisen, hensyn tatt til sikredes normale salgsmønster. For solgte varer benyttes kontraktsprisen. Det som berges skal først og fremst anses som solgt.

Er forsikringssummen lavere enn verdien, erstattes en så stor del av skaden som svarer til forholdet mellom forsikringssummen og verdien (underforsikring).

5.3 Førsterisiko

Forsikringssummen fastsettes av forsikringstaker. For poster med oppgitt sum i vilkårene og for poster i forsikringsbeviset betegnet som førsterisiko, settes erstatningsgrunnlaget, før fradrag av egenandel, inntil de oppgitte summer. Underforsikringsbestemmelsene ovenfor gjelder ikke.

6. Skadeoppgjør

6.1 Diverse bestemmelser ved skade

6.1.1 Skademelding

Skade skal meldes til selskapet uten ugrunnet opphold. Selskapet kan kreve at skademeldingen skal inneholde sikredes fødselsnummer (11 siffer) eller foretaksnummer.

Følgende skader skal meldes til politiet: brann, innbrudd, tyveri, hærverk og ran. Selskapet kan kreve at også andre skader meldes politiet.

6.1.2 Merverdiavgift/investeringsavgift

Merverdi-/investeringsavgift refunderes etter dokumenterte kostnader som er påløpt ved utbedring av skaden.

6.1.3 Forhold til panthaver, konkursbo, nye eiere o. l.

Overfor panthavere, konkursbo, leasingselskap, utleiefirma o. l. er selskapets ansvar begrenset til det laveste av følgende beløp:

- nedgangen i tingens omsetningsverdi som følge av skaden, og

- vedkommendes økonomiske interesse i tingen på skadetidspunktet.

For panthavere betyr "tingen" i denne sammenheng pantobjektet i sin helhet. Disse bestemmelser gjelder ikke leaset fast eiendom. Ved konkurs gjelder bestemmelsene ovenfor uten hensyn til om konkursen ble åpnet før eller etter at skaden inntraff.

Overfor nye eiere, etter at skaden inntraff, enn eierens ektefelle, samboer eller livsarving, begrenses selskapets ansvar som om gjenoppføring eller gjenanskaffelse ikke finner sted.

6.1.4 Oppgjørsmåter

Selskapet kan avgjøre om skaden skal erstattes ved

- kontantoppgjør.
- reparasjon.
- gjenoppføring/gjenanskaffelse, eller
- at selskapet fremskaffer tilsvarende - eller i det vesentlige tilsvarende - ting.

Ved kontantoppgjør kan erstatningen ikke overstige det selskapet hadde måttet betale for reparasjon eller gjenoppføring/gjenanskaffelse. Ved reparasjon eller gjenoppføring/gjenanskaffelse, har selskapet rett til å bestemme hvilken reparatør eller leverandør som skal benyttes.

6.1.5 Eiendomsretten til skadede ting og til ting som kommer til rette

Sikrede plikter å beholde en skadet ting mot å få utbetalt erstatning for skaden på tingen, men selskapet har rett til å overta skadede ting. Kommer ting til rette etter at erstatning er betalt, har den sikrede rett til å beholde tingen, mot å betale erstatningen tilbake. Vil ikke den sikrede det, tilfaller tingen selskapet.

6.1.6 Selskapets overtakelse av panterett

Er selskapet ansvarlig overfor panthaver, men ikke overfor eieren, inntre panthavers rett i den utstrekning selskapet betaler erstatning til panthaver.

6.1.7 Skjønn

Fastsettelse av erstatningsgrunnlag og verdier og spørsmål i. f. m. beregning av avbruddstap, avgjøres ved skjønn hvis sikrede eller selskapet krever det. Skjønnen kan ikke med bindende virkning for partene ta stilling til skadeårsak og andre faktiske forhold som er avgjørende for selskapets ansvar.

Bestemmelsene om skjønn i Generelle vilkår pkt 16 legges til grunn.

6.1.8 Egenandel

Dersom skaden erstattes ved at selskapet skaffer tilsvarende - eller i det vesentlige tilsvarende - ting, plikter sikrede å innbetale egenandelen til selskapet. Ved erstatningsberegningen gjøres reduksjoner med hjemmel i vilkår eller lov, før fradrag av egenandel.

I erstatningsoppgjøret for hver sikret trekkes følgende egenandel når annet ikke er bestemt eller særskilt avtalt:

- kr. 30.000.-.
- Ved naturskade etter lov om naturskadeforsikring, den egenandel som til enhver tid er fastsatt av departementet.

Har sikrede flere forsikrede ting i selskapet som er berørt ved en og samme hendelse, trekkes bare en egenandel - den høyeste.

6.1.9 Aldersfradrag

Aldersfradrag som angitt i pkt. 4.2.1 og 4.3.2 gjøres gjeldende i stedet for den avtalte egenandel når aldersfradraget overstiger denne.

Ved kortslutning eller annen elektrisk fenomenskade på mekanisk eller elektrisk innretning, maskin eller apparat, gjøres fradrag med 10% av skaden for hvert år siden tingen ble tatt i bruk som ny, men ikke mer enn 80%.

Ved bruddskade på utvendige ledninger, tanker og kummer av annet materiale enn plast, fiberarmert plast, kobber, messing eller rustfritt stål, beregnes erstatningen på grunnlag av de totale

reparasjonskostnader, herunder oppgravings- og gjenfyllingsutgifter, med 5% for hvert hele år utstyret er eldre enn 20 år, høyst 80%.

Ved bruddskade eller skade ved elektrisk fenomen på varmtvannsbeholder, -bereder eller fyrkjele, gjøres fradrag på grunnlag av de totale reparasjonskostnader med 5% for hvert hele år utstyret er eldre enn 10 år, men ikke mer enn 80%.

Ved ulik alder på skadede deler legges den eldste delens alder til grunn for hele erstatningsberegningen. Aldersfradrag gjøres i de samlede utgifter.

6.2 Erstatningsberegning

FAL § 6.1 er fraveket. I stedet gjelder bestemmelsene:

6.2.2 Bygning

6.2.2.1 Ved gjenoppføring eller reparasjon

- 1 Dersom bygningen blir reparert/gjenoppført
 - innen landets grenser,
 - til samme formål,
 - innen 5 år,
 - av eier, ektefelle/samboer eller livsarvinger,beregnes erstatningen etter følgende regler:

Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenoppføring til samme - eller vesentlig samme - stand som umiddelbart før skaden inntraff, beregnet etter prisene på skadedagen.

Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn gjenoppføringsprisen før skaden, fratrukket verdien etter skaden, regnet etter samme regel, jfr. pkt. 5.1.

Del/komponent som står foran utskifting eller riving, erstattes etter sin omsetningsverdi, etter fradrag for kostnadene ved riving/demontering.

Dersom omsetningsverdien av den nye/reparerte bygning blir større enn bygningens omsetningsverdi før skaden, gjøres det fradrag for den økning som overstiger 40% av omsetningsverdien før skaden inntraff.

Ved fastsettelse av bygningens omsetningsverdi skal det tas hensyn til mulige endringer i avkastning, beliggenhet og andre forhold. Nødvendige beregninger baseres på en byggepris tilsvarende gjenoppføringsprisen, jfr. pkt. 5.1.

- 2 Dersom bygningen blir reparert/gjenoppført til annet formål, men ellers tilfredsstillende kravene i pkt. 6.2.2.1., under pkt. 1, skal erstatningsberegningen gjennomføres som beskrevet i pkt.6.2.2. 1, under punkt 1, med det unntak at fradrag skal gjøres for enhver økning i omsetningsverdien.

- 3 Bygninger som ikke har noen omsetningsverdi verdsettes på følgende måte:

Ved gjenoppføring til samme formål settes omsetningsverdien etter skaden til gjenoppføringsprisen.

Ved gjenoppføring eller reparasjon til annet formål, men ellers tilfredsstillende kravene i pkt. 1, skal økningen av omsetningsverdien ut over 10% fratrekkes.

6.2.2.2 Uten gjenoppføring eller reparasjon som nevnt i pkt. 6.2.2.1.

For bygning som ikke repareres/gjenoppføres som angitt i pkt. 6.2.2.1 fastsettes erstatningsgrunnlaget etter pkt.6.2.2.1, men ikke høyere enn til bygningens omsetningsverdi før skaden. Dersom bygningen ikke kan omsettes separat, legges i stedet bygningens bruksverdi til grunn.

6.2.2.3 Bygning som står foran riving. Midlertidig bygning som ikke repareres/gjenoppføres.

Erstatningsgrunnlaget, jfr. pkt.6.2.2.1, er begrenset til verdien av bygningens brukbare materialer, tatt ned og lagt ferdig for salg/transport. Det gjøres fradrag for utgiftene ved riving.

6.2.3 Maskiner og løsøre

6.2.3.1 Ved gjenanskaffelse eller reparasjon.

Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenanskaffelse til samme - eller vesentlig samme - stand som umiddelbart før skaden inntraff, beregnet etter prisene på skadedagen. Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn gjenanskaffelsesprisen før skaden, jfr. pkt. 5.2.2, fratrukket verdien etter skaden, regnet etter samme regel.

Det skal gjøres fradrag for verdiøkning ved forbedring av tilstanden på den skadde ting, eller del/komponent av tingen, ved at brukt blir erstattet med nytt. Ved vurderingen tas hensyn til forringelse ved elde, bruk, nedsatt bruksverdi, den tid tingen har vært i bruk og gjenstående brukstid.

Frdrag gjøres for den del av verdiøkningen som overstiger 40% av tingens eller delens/komponentens verdi før skaden.

6.2.3.2 Uten gjenanskaffelse eller reparasjon.

For ting som uansett årsak ikke er reparert eller gjenanskaffet innen tre år etter at skaden inntraff, beregnes erstatningsgrunnlaget som i pkt. 6.2.3.1, men begrenset til omsetningsverdien før skaden.

6.2.4 Erstatningsberegning varer

Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til reparasjon til samme - eller vesentlig samme - stand som før, beregnet etter prisene på skadedagen. Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn verdien før skaden, beregnet i samsvar med pkt.5.2.3.. Ved totaltap settes erstatningsgrunnlaget til verdien før skaden.

6.2.5 Husleietap, prisstigning og renter

Erstatning regnes fra skadedagen til reparasjon, gjenanskaffelse/gjenoppføring har skjedd eller normalt kunne ha skjedd.

Tap av husleieinntekt beregnes på grunnlag av leieinntekten for umøblerte rom. For lokaler som eieren selv anvender og for ledige lokaler, fra det tidspunkt da de kunne påregnes utleid, ansettes leien etter markedspris. Det gjøres fradrag for innsparte utgifter.

I beregningen tas ikke med den del av tapet som skyldes at gjenoppføring eller reparasjon hindres eller sinkes på grunn av:

- a) andre forbedringer, utvidelser eller endringer enn slike som skyldes påbud gitt med hjemmel i lov eller offentlig forskrift for utbedring av bygningsskaden. Selskapet svarer ikke for slikt tap som myndighetene hadde hjemmel til å gi selv om skaden ikke var inntruffet.
- b) reguleringsvedtak truffet etter skaden.
- c) manglende arbeidskraft etter skaden.
- d) ufullstendig tingforsikring
- e) manglende finansiering.

Prisstigning erstattes i samme forhold som skaden for øvrig og er begrenset til 20 % av erstatningen for hver skadet ting etter skadedagens prisnivå.

Selskapet erstatter prisstigning bare hvis skaden er utbedret innen fem år fra skadedagen for bygning og innen tre år for maskiner og løsøre.

Erstatningen fastsettes og forfaller til betaling når skaden er utbedret.

Renter beregnes etter FAL § 8-4.

I den samlede erstatning for tap av husleieinntekt og prisstigning blir det gjort fradrag for opptjente renter av erstatninger.

6.2.6 Merutgifter ved skadeutbedring p. g. a påbud

- 1 Merutgifter ved utbedring eller gjenoppføring settes til forskjellen mellom gjenoppføringsprisen for en bygning tilsvarende den forsikrede med samme størrelse og etasjetall, men utført i samsvar med påbudene, og gjenoppføringsprisen for den forsikrede bygning. Merutgifter ved byggemåte og utstyr som er urasjonelle etter dagens byggeskikk, tas ikke med.
- 2 Merutgifter ved grunnundersøkelser og fundamentering beregnes som for en bygning tilsvarende den forsikrede, utført i samsvar med påbudene.

Ved fastsettelse av merutgifter tas ikke med

- merutgifter til utgraving eller utsprenkning av kjeller.
- merutgifter som skyldes at bygning gjenoppføres større enn den skadede.
- tap av nytteareal, som følge av påbud, forhold til den skadede bygning.

Utbedring/gjenoppføring må være avsluttet innen 5 år etter skadedagen, og erstatningen forfaller først til betaling når skaden er utbedret.

6.3 Ansvarsbegrensninger som følge av handlinger og unnlater fra sikredes ansatte, endring av risiko og sikkerhetsforskrifter

6.3.1 Ansvarsbegrensninger som følge av handlinger og unnlater fra sikredes ansatte m. v. (identifikasjonsregler)

- 1 Dersom sikredes rett til erstatning bortfaller som følge av sikredes handlinger eller unnlater, gjelder dette også ved tilsvarende handlinger eller unnlater gjort av ansatt som har det overordnede ansvar for den del av virksomheten hvor forsømmelsen er gjort.
- 2 Den som ved handling eller unnlater forsømmer å overholde eller påse at sikkerhetsforskriftene blir overholdt, kan helt eller delvis miste retten til erstatning.

Retten bortfaller også om forsømmelsen er gjort av andre personer som utfører arbeid av ledende art og av andre som har en særlig selvstendig stilling innen virksomheten samt arbeidsledere, herunder formenn o. l.

Ved forsømmelse av å overholde sikkerhetsforskriften som gjelder tyveri og hærverk, kan rett til erstatning også bortfalle ved forsømmelse gjort av den som er betrodd nøkler eller har ansvaret for låsing der tingen befinner seg.

For medforsikret tredjeperson får reglene om bortfall av erstatningen ved forsømmelse av å overholde sikkerhetsforskrift tilsvarende anvendelse. Dette gjelder dog ikke tredjepersoner medforsikret etter FAL §7-1, 2. ledd.

6.3.2 Ansvarsbegrensninger ved endring av risiko Sikringstiltak nevnt i forsikringsbeviset skal være gjennomført og holdt vedlike. Dersom det har skjedd en endring som betinger høyere premie, kan erstatningen bli forholdsmessig satt ned.

6.3.3 Ansvarsbegrensninger ved brudd på sikkerhetsforskrift Forsikringen er overtatt på betingelse av at de fastsatte sikkerhetsforskrifter til enhver tid overholdes. Har sikrede forsømt å overholde sikkerhetsforskriftene, eller påse et de blir overholdt, kan retten til erstatning helt eller delvis falle bort.

7. Ansvarsforsikring

7.1 Hvem forsikringen gjelder for.

- 7.1.1 Forsikringen gjelder for den som er nevnt i forsikringsbeviset (sikrede) i egenskap av eier av den forsikrede ting.
- 7.1.2 Forsikringen dekker også direkte ansvar som ansatte pådrar seg hvis ansvaret etter § 2-1 i Lov om skadeserstatning av 13. juni 1969 kunne vært gjort gjeldene overfor arbeidsgiveren, og skaden ikke er voldt av den ansatte ved forsett.
- Ved forsett trer selskapet inn i sikredes rett til regress mot den ansatte.
- 7.1.3 Eiendommer som i forsikringstiden overtas av sikrede kan medforsikres etter særskilt godkjenning fra selskapet.

7.2 Hvor forsikringen gjelder. Jf. Pkt. 2.

7.3 Hva selskapet svarer for:

- 7.3.1 Selskapet svarer for sikredes erstatningsansvar for skade, jf pkt. 7.8.1 som konstateres av ham eller av skadelidte i forsikringstiden og som er voldt som eier av den forsikrede eiendom, men ikke ansvar for den virksomhet som foregår på eiendommen eller i bygningene. Skaden blir å henføre til det forsikringsbevis som gjaldt da skaden først ble konstatert.
- 7.3.2 Alle skader som skyldes samme begivenhet,~ regnes som ett skadetilfelle som henføres til det tidspunkt da første skade ble konstatert.

7.4 Forsikringssum og egenandel.

- 7.4.1 Hvis ikke annet er avtalt, er forsikringssummen begrenset til 150 G ved hvert skadetilfelle.

Selskapet betaler i tillegg til forsikringssummen saksomkostninger og morarenter i henhold til FAL § 8-4. Forsikringssummen med tillegg av saksomkostninger og morarenter, utgjør selskapets samlede erstatningsplikt ved hvert skadetilfelle.

- 7.4.2 Egenandeler.

- 7.4.2.1 Hvis ikke annet er avtalt, bærer sikrede en egenandel ved ethvert skadetilfelle på 30% av folketrygdens grunnbeløp. Ved skade på ting voldt ved ras av is eller snø, er egenandelen 50% av folketrygdens grunnbeløp.

7.5 Hvilke begrensninger som gjelder:

- 7.5.1 For skade på ting (herunder fast eiendom) som tilhører en annen, men som sikrede eller noen på dennes vegne tar hånd om for:
- 7.5.1.1 Salg, utleie, fremvisning, demonstrasjon og l.
- 7.5.1.2 Leie, lån, bruk, oppbevaring.
- 7.5.1.3 Flytting, installasjon, reparasjon, av- eller tildekking, ombygging eller annen bearbeidelse. Unntakene gjelder selv om skade først oppstår etter at tingen er tilbakelevert eller arbeidet er avsluttet.
- 7.5.2 For forurensning av luft, vann eller grunn, eller skade som følger herav. Som forurensning regnes også støv, støy, larm, lukt, lys og bestråling.
Dette unntaket gjelder ikke:
Hvor årsaken til forurensningen er plutselig og uforutsett.

- 7.5.3 Overfor mor/datterselskap eller overfor selskap eller virksomhet.
 - 7.5.3.1 I samme konsern, jf. aksjelovens § 1-2.
 - 7.5.3.2 Hvor eierinteressene er de samme med 50% eller mer i hvert av selskapene.
 - 7.5.3.3 Hvor sikrede eller dennes familie har mer enn 50% eierinteresse.
 - 7.5.3.4 Som disponeres av sikrede.
 - 7.5.4 Overfor medeier for skade på ting som eies i fellesskap.
 - 7.5.5 For skade på ting ved sopp eller på grunn av langsom inntrenging av fuktighet.
 - 7.5.6 I henhold til tilsagn, avtale, kontrakt eller garanti.
 - 7.5.7 For skade på ting oppstått ved gravnings-, sprengnings-, pelings- og rivingsarbeid, ras, jordforskyvning eller dambrudd.
 - 7.5.8 Som eier, fører eller bruker av motorkjøretøy som er forsikringspliktig etter Bilansvarsloven, luftfartøy eller båt.
 - 7.5.9 For utgifter til bortkjøring, deponering eller destruksjon av miljøfiendtlige ting.
 - 7.5.10 For yrkesskade eller yrkessykdom påført egne ansatte.
 - 7.6 Sikredes plikter ved skadetilfelle.**
 - 7.6.1 Skade som kan ventes å føre til erstatningskrav, skal meldes selskapet snarest mulig. Uten selskapet samtykke må sikrede ikke innrømme erstatningsplikt eller forhandle om erstatningskrav.
 - 7.6.2 Når erstatningskrav er reist mot sikrede eller selskapet, plikter sikrede:
 - 7.6.2.1 omgående å gi selskapet alle opplysninger av betydning for sakens behandling
 - 7.6.2.2 på egen bekostning å utføre undersøkelser av tilgjengelig materiale, samt på grunnlag av dette å foreta en vurdering av ansvarsforholdet i den utstrekning selskapet ber om det.
 - 7.6.2.3 på egen bekostning å møte ved forhandlinger eller rettergang
 - 7.7 Behandling av erstatningskrav.**
 - 7.7.1 Når et erstatningskrav som omfattes av forsikringen overstiger det avtalte egenandelen, tilligger det selskapet:
 - 7.7.1.1 Å utrede om erstatningsansvar foreligger.
 - 7.7.1.2 Å forhandle med kravstilleren.
 - 7.7.1.3 Om nødvendig å prosedere saken for domstolene.
 - 7.7.2 Selskapet betaler sine egne omkostninger ved avgjørelse av erstatningsspørsmålet selv om forsikringssummen derved overskrides. For så vidt gjelder omkostninger til ekstern advokat og annen sakkyndig bistand valgt eller godkjent av selskapet, betaler selskapet disse i den utstrekning summen av omkostningene og eventuelle erstatningsutbetalinger overstiger egenandelen.
- Hvis erstatningskravet dels omfattes av forsikringen og dels faller utenfor, fordeles omkostningene etter partenes økonomiske interesse i saken. Er selskapet villig til å forlike saken eller stille forsikringssummen til disposisjon, svares det ikke for omkostninger som senere påløper, se dog pkt. 7.4.1 Ved skade utenfor de nordiske land.

7.7.3 Selskapet betaler den del av erstatningen som overstiger egenandelen. Selskapet har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte

7.8 Definisjoner.

7.8.1 Skade.

7.8.1.1 Personskade anses inntruffet hvis død, skade eller sykdom er påført en person.

7.8.1.2 Tingskade anses inntruffet hvis løsøre (herunder dyr) eller fast eiendom er tapt eller påført fysisk skade.

At en gjenstand/eiendom har fått lavere økonomisk verdi regnes ikke som fysisk skade dersom gjenstandens tekniske/fysiske anvendelighet er uforandret.

7.8.1.3 økonomisk tap påført tredjemann som følge av en dekningsmessige skade regnes som en del av denne.

8. Naturskadevilkår

Fellesvilkår for alle forsikringen som omfatter naturskade.

Lov om naturskadeforsikring av 16. juni 1989 gjelder foran bestemmelser i Forsikringsavtaleloven av 16. juni 1989 (FAL).

8.1 Hvilke skader selskapet erstatter:

8.1.1 Selskapet erstatter skade på brannforsikrede ting i Norge som direkte skyldes naturulykke ved skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jfr. LOV-1989-06-16-70 om naturskade.

8.1.2 I tillegg omfatter forsikringen, hvis ikke bedre dekning fremgår av bransjevilkår eller forsikringsbevis:

8.1.2.1 utgifter til riving, rydding og bortkjøring av verdiløse rester av skadede ting, med til sammen inntil kr. 200.000,-.

8.1.2.2 ekstrautgifter p. g. a. prisstigning den tid det normalt tar å reparere/gjenanskaffe tingen inntil 24 måneder.

8.1.2.3 flytting og midlertidig lagring av forsikrede ting med til sammen inntil kr. 20.000,-.

8.1.2.4 dersom forsikringen omfatter løsøre, erstattes penger og verdipapirer samt utgifter til rekonstruksjon av yrkesmanuskripter, yrkestegninger, datalagre o. l., med til sammen inntil kr. 5.000,-.

8.1.3 Følgende skader erstattes ikke:

8.1.3.1 Skade på skog eller avling på rot, varer under transport, motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, skip og småbåter og ting i disse, fiskeredskap på fartøy eller i sjøen, utstyr i sjøen for produksjon av fisk, fisk i steng, lås eller dam, utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen.

Selskapet erstatter likevel:

Naturskade på motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, seilbåt og motorbåt samt utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen når disse ting er varer i næringsvirksomhet og befinner seg på land i Norge.

8.1.3.2 Skade på hageanlegg. Selskapet svarer dog for skade på utvendig vannbasseng, gjerde og flaggstang.

8.1.3.3 Skade som alene rammer antenner, skilt, markiser e. l.

- 8.1.3.4 Skade som umiddelbart skyldes frost, tele, tørke, nedbør, snøtyngde eller isgang.
- 8.1.3.5 Skade som skyldes dyr, insekter, bakterier, sopp, råte e. l.
- 8.1.3.6 Skade på byggverk eller ting i dette når byggverket er oppført etter at det for vedkommende område er nedlagt bygge- og deleforbud - i medhold av naturskadelovens § 22 - og skaden er av slik art som vedtaket gjelder.
- 8.1.3.7 Utgifter til forebygging, sikring, flytting eller andre tiltak som ikke skyldes direkte skade på forsikret byggverk eller løsøre. Er forsikret ting skadet eller direkte truet ved utløst naturulykke dekkes nødvendige redningsutgifter som omhandlet i forsikringsavtaleloven inntil gjenoppføringsprisen. For annet en bygning: Gjenanskaffelsesprisen.

8.2 Andre spesielle bestemmelser om naturskade

Vilkårenes og forsikringsavtalelovens bestemmelser om krav til identifikasjon gjelder ikke.

- 8.2.1 Blir det etter naturskade på byggverk tinglyst erklæring etter naturskadelovens § 22 om at eiendommen er særlig utsatt for naturskade, og utgiftene til utbedring er 60% eller mer av gjenoppføringsprisen for det skadede byggverk, svarer selskapet for den økning i skade som nekting av reparasjon/gjenoppføring medfører.

- 8.2.2 Naturskadeerstatningen kan settes ned eller falle bort når:

- 1 Skadens inntreden eller omfang helt eller delvis skyldes svak konstruksjon, i forhold til de påkjenninger tingen kan ventes å bli utsatt for, dårlig vedlikehold eller tilsyn, eller når den skadelidte kan lastes for at han ikke forebygget skaden eller hindret dens omfang.

Ved avgjørelsen skal det legges vekt på den skadelidtes forutsetning for å innse hvilke krav som må stilles, hans mulighet for utbedring av mangelen og forholdene ellers.

Avkorting skal ikke skje hvis den skadelidte bare er lite å legge til last.

Ankenemndas vedtak kan ikke påklages.

- 2 Forsikringsselskapenes samlede ansvar ved en enkelt naturkatastrofe er begrenset til det beløp som er fastsatt av Kongen. Overstiger skaden denne grense, må sikrede bære en forholdsmessig del av skaden.

- 8.2.3 Er det tvil om
- det foreligger naturskade,
 - det er inntruffet en eller flere naturkatastrofer eller
 - betingelsene for nedsettelse p. g. a svak konstruksjon m. v (se ovenfor) er tilstede, kan sikrede eller selskapet forelegge spørsmålet for ankenemnda for Statens naturskadefond.

Ankenemndas vedtak kan ikke påklages.

8.3 Egenandel er den som departementet til enhver tid har bestemt i følge Lov om naturskadeforsikring.

9. Særskilte vilkår og sikkerhetsforskrifter

Sikkerhetsforskrift SF - 003

Sikring mot tyveri og hærverk – generell forskrift

Sikkerhetsforskriftene omfatter samtlige adkomstdører, vinduer og andre åpninger.

FG = Forsikringsselskapenes Godkjennelsesnevnd.

- 1 Dører, porter, luker og lignende åpninger**
Skal være låst med minst en FG-godkjent låseenhet. Nøkler må aldri bli i låsen, jfr. pkt 4 nedenfor. Hvis hengelås benyttes, jfr. pkt. 3 nedenfor.
- 2 Vinduer (også vinduer i dør)**
Vindusrute skal være solid festet. Utvendige glasslister skal ikke kunne fjernes med lett håndverktøy.
Kravene til sikring av vinduer gjelder inntil 4 m over terreng eller når utbygg eller gjenstander gir innklatringsmulighet.
- 3 Bommer og hengelåsbeslag**
Skal være av stål og tilfredsstillende
- utvendig: Tverrsnitt 60 x 10 m.m. eller tilsvarende styrke
- innvendig: Tverrsnitt 50 x 8 m.m. eller tilsvarende styrke.
Låsens og beslagets bøyle skal fylle hverandre. Beslagets bøyle skal være av stål og ha samme styrke og dimensjon som hengelåsbøyle.
Beslaget skal være festet slik at det tilsvarer bommens og låsens styrke.
- 4 Oppbevaring av nøkler/koder**
Nøkler/koder skal oppbevares utenfor forsikringsstedet eller i FG-godkjent sikkerhetsskap forsynt med FG's merke eller ved at betrodd person bærer den på seg. Skapet skal være boltet fast til gulv eller vegg i henhold til produsentens monteringsanvisning.

Sikkerhetsforskrift SF – 004

Sikring mot tyveri og hærverk – beskyttelseskrav B1

Sikkerhetsforskriften omfatter samtlige adkomstdører, vinduer og andre åpninger til egne lokaler. For lokaler med offentlig påbudt rømningsvei gjelder følgende særbestemmelser:

I den tid lokalene er bemannet, må samtlige dører i disse rømningsveier være ulåst eller kunne åpnes innenfra i overensstemmelse med de stedlige myndigheters anvisning. I den tid lokalene er ubemannet, må disse være låst i henhold til selskapenes forskrifter.

Veiledning for gjennomføring av sikkerhetsforskriftene finnes i "Håndbok i innbruddssikring for næringslivet", FG- publikasjon nr. 111.

FG = Forsikringsselskapenes godkjennelsesnevnd.

Der det under beskyttelsesklasse B1 kreves sikringsutstyr, gjelder minimumskravene i pkt. 5.

- 1 Dører, porter, luker og lignende åpninger**
 - 1.1 skal være låst med en FG-godkjent låseenhet. I lokaler som bare har vinduer beliggende minst 4 m over bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og gjenstander som gir innklatringsmuligheter, kan låseenheten i dører til lokalene ha innvendig knappvrider hvis dør, og felt som grenser til dør, er uten vindu, eller glass i vindu er minst av sikkerhetsglass eller sikret med polykarbonatplate. (Se pkt. 5 — Sikringsutstyr).
 - 1.2 skal ha låseenhet som holder dør og karm sammen hvis karm ikke har anlegg mot veggstender.
 - 1.3 som er skyvbare skal være låst til karm eller annen fast bygningskonstruksjon.
 - 1.4 må aldri ha nøkler stående i låsen.
 - 1.5 som er to-fløyede skal sikres med stål kantskåter med hevearm, stål bolteskåter med låst bolt, låst bom eller annen tilsvarende sikring av det passive dørblad.

1.6 skal være sikret slik at de ikke kan åpnes ved demontering av hengslene fra utsiden.

2 Dører, porter, luker og lignende åpninger som ikke vender mot beferdet område

2.1 skal være godkjent etter NS 3170, eller ha samme styrke og stivhet som 35 mm kompakt tredør uten vindu. For kontorer gjelder dette kun dør i yttervegg.

2.2 Hvis det er glass eller andre svake felt i dør til butikk, tilhørende lager og andre lokaler som gir tilgang til butikken, skal det være beskyttet alternativt med:

- sikkerhetsglass
- polykarbonatplate
- gitter
- rullesjalusi
- lem

(Se pkt. 5 - Sikringsutstyr)

3 Vinduer, også vindu i dør

3.1. Vinduer skal være lukket og haspet eller låst.

3.3 Glass i vinduer og dører, som er plassert lavere enn 4 m over bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og gjenstander som gir innklatringsmuligheter, skal være sikret slik at glasset ikke kan fjernes fra utsiden med lett håndverktøy.

4 Hengslede vinduer i butikk og lagerlokale

som butikken bruker skal være låst med vinduslås når vinduene er plassert lavere enn 4 m over bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og gjenstander som gir innklatringsmulighet.

5 Sikringsutstyr

Der det (under beskyttelsesklasse BI) kreves sikringsutstyr gjelder følgende regler:

5.1 Sikkerhetsglass

5.1.1 skal være typegodkjent av FG eller testet og sertifisert etter NS 3217, motstandsklasse Bi (NS 3215) eller bedre.

5.1.2 skal være sikret spesielt mot demontering. Det vises til:
"Anbefalte retningslinjer for montering av sikkerhets- og brannhemmende ruter".
(Glassbransjeforbundet i Norge.)

5.1.3 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør.

5.2 Gitter

5.2.1 skal være typegodkjent av FG eller være laget av:
Stål med minst 8 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 5 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 10 x 50 cm eller stål med minst 5 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 4 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 3x7cm.

5.2.2 som ikke er fastmontert skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør.

5.2.3 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer gitterets styrke, som f. eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden. Rulle/skyvegitter skal alltid festes til fast karm eller bygningskonstruksjon.

5.2.4 montert på hengsel eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med

FG-godkjente låsenheter som krevd for dør.

5.3 Rullesjalusi

5.3.1 skal være typegodkjent av FG eller være laget av:
Stållammeller av minst 1,2 mm tykkelse, som er helt tette.

5.3.2 skal løpe i egne skinner eller kanaljern, slik at dette ikke kan demonteres i lukket stilling.

5.3.3 skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør.

5.3.4 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer rullesjalusiets styrke, som f. eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden. Rullesjalusi skal alltid monteres fast til karm eller bygningskonstruksjon

5.4 Lem

5.4.1 skal være av minst 15 mm kryssfinérplate, minst 1,5 mm stålplate eller ha tilsvarende styrke.

5.4.2. som ikke er fastmontert skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør.

5.4.3 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer lemmens styrke, f. eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand.

5.4.4 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør.

5.5 Polykarbonatplate

5.5.1 skal være minst 6 mm tykk.

5.5.2 skal monteres på innsiden i tillegg til vanlig glass.

5.5.3 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer polykarbonatplatens styrke, som f. eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 20 cm avstand. Det må benyttes store stoppskiver eller langsgående flatjern. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

5.5.4 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør.

5.6 Bom

5.6.1 skal være av stål og tilfredsstillende:
Utvendig: Minst 60 x 10 mm eller tilsvarende styrke
Innvendig: minst 50 x 8 mm eller tilsvarende styrke

5.6.2 skal være festet slik at det tilsvarer bommens styrke. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

5.6.3 skal låses med FG-godkjent hengelås. Det skal benyttes minimum klasse 2 innvendig og minimum klasse 3 utvendig.

5.6.4 skal ha hengelåsbeslag av stål, og beslaget skal ha samme styrke og dimensjon som hengelåsbøyle.

5.6.5 skal være slik at beslagets og hengelåsens bøyle skal fylle hverandre.

5.6.6 utvendig, skal ha hengelåsbeslag som er slik konstruert at det beskytter låsen.

- 5.7 Hengelåsbeslag
 - 5.7.1 skal være FG-godkjent og ha samme klasse som hengelåsen. Dette gjelder klasse 3, 4 og 5.
 - 5.7.2 skal være festet til karm eller vegg i h. h. t. produsentens anvisninger. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.
- 5.8 Bakkantbeslag
 - skal være slik utformet at det sammen med hengsler med mere gir døren samme motstandskraft mot oppbryting på hengselsiden (bakkant) som på låssiden.

Sikkerhetsforskrift SF – 005 **Sikring mot tyveri og hærverk – beskyttelsesklasse B2**

Sikkerhetsforskriften omfatter samtlige adkomstdører, vinduer og andre åpninger. For lokaler med offentlig påbudt rømningsvei gjelder følgende særbestemmelser:

I den tid lokalene er bemannet, må samtlige dører i disse rømningsveier være ulåste eller kunne åpnes innenfra i overensstemmelse med de stedlige myndigheters anvisning. I den tid lokalene er ubemannet, må disse være låst i henhold til selskapenes forskrifter.

Veiledning for gjennomføring av sikkerhetsforskriftene finnes i "Håndbok i innbruddssikring for næringslivet", FG – publikasjon nr. 111.

FG = Forsikringsselskapenes Godkjennelsesnevnd.

Der det under beskyttelsesklasse B2 kreves sikringsutstyr gjelder minimumskravene i pkt. 5.

1. Dører, porter, luker og lignende åpninger

- 1.1 skal være låst med minst en FG-godkjent låsenhet.
- 1.2 skal ha låsenheter som holder dør og karm sammen hvis karm ikke har anlegg mot veggstender.
- 1.3 som er skyvbare skal være låst til karm eller annen fast bygningskonstruksjon.
- 1.4 må aldri ha nøkler stående i låsen.
- 1.5 som er to-fløyede skal sikres med stål kantskåter med hevearm, stål bolteskåter med låst bolt, låst bom eller annen tilsvarende sikring av det passive dørblad.
- 1.6 som er utadslående skal være sikret med minst to bakkantbeslag, eller annen sikring med tilsvarende styrke og funksjon.
- 1.7 som har trekarm skal alltid være sikret med minst to bakkantbeslag.

2. Dører, porter, luker og lignende åpninger som ikke vender mot beferdet område

- 2.1 skal være låst med minst 2 FG-godkjente låsenheter, hvorav den ene kan ha innvendig knappvrider. Avstand mellom låser bør være minst 40 cm.
- 2.2 skal være godkjent etter NS 3170 eller ha samme styrke og stivhet som 35 mm kompakt tredør uten vindu.

3. Vinduer, også vindu i dør og dør av glass

- 3.1 Vinduer skal være lukket og haspet eller låst. Nedenfor nevnte bestemmelser om sikring av vinduer gjelder bare vinduer som er plassert lavere enn 4 m over bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og gjenstander som gir innklatringsmulighet.

- 3.2 Glass i vinduer og i dører skal være sikret slik at glasset ikke kan fjernes fra utsiden med lett håndverktøy.
- 3.3 Glass i vinduer, også vindu i dør og dør av glass, skal være sikret med ett av alternativene:
- gitter. Gitterets maskevidde skal være slik at varer ikke kan fjernes gjennom gitterets maskeåpning, eller varene skal tilleggsikres.
 - rullesjalusi.
 - sikkerhetsglass.
 - polykarbonatplate.
 - lem.
- (Se pkt. 5 — Sikringsutstyr)
- Verdien av utstilte varer nærmere enn 1,5 m fra sikret vindu må ikke overstige kr. 60.000,-.
- 3.4 Dersom ikke annet er avtalt, kan utstillingsvinduer mot beferdet område være usikret hvis de har en oppdelt glassflate på mer enn 1,5 m². Er glasset montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal rammen være låst med FG-godkjente låsenheter som krevet for dør.
- Verdier av utstilte varer nærmere enn 1,5 m fra usikret vindu må ikke overstige kr. 10.000,-
 - Går innbruddstyven inn i lokalet gjennom usikret utstillingsvindu og lokalet ikke er sikret med FG-godkjent innbruddsalarmanlegg, er egenandelen minst 20% av skaden.
- 3.5 Faste vinduer under 1,5 m, som ligger direkte over og i tilknytning til usikret utstillingsvindu, kan være usikret.

4. Sonesikring

Kravene til sikring kan begrenses til å omfatte de attraktive områdene/varene, dersom det framgår av forsikringsbeviset at det er avtalt. Virksomheten for øvrig skal i så fall være sikret etter beskyttelsesklasse Bi, og lokalene skal være dekket med FG-godkjent innbruddsalarmanlegg med alarmklasse minst EA 2.

5. Sikringsutstyr

Der det kreves sikringsutstyr gjelder følgende regler:

- 5.1 Sikkerhetsglass
- 5.1.1 skal være typegodkjent av FG eller testet og sertifisert etter NS 3217, motstandsklasse Bi (NS 3215) eller bedre.
- 5.1.2 skal være sikret spesielt mot demontering. Det vises til: "Anbefalte retningslinjer for montering av sikkerhets- og brannhemmende ruter". (Glassbransjeforbundet i Norge.)
- 5.1.3 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør.
- 5.2 Gitter
- 5.2.1 skal være typegodkjent av FG eller være laget av: stål med minst 8 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 5 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 10 x 50 cm eller stål med minst 5 mm diameter eller av stå med tilsvarende tverrsnitt med minst 4 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 3 x 7 cm.
- 5.2.2 som ikke er fastmontert skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør.
- 5.2.3 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer gitterets styrke, som f. eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden. Rulle-/skyvegitter skal

alltid festes til fast karm eller bygningskonstruksjon.

- 5.2.4 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør.
- 5.3 Rullesjalusi
 - 5.3.1 skal være typegodkjent av FG eller være laget av: stållameller av minst 1,2 mm tykkelse som er helt tette.
 - 5.3.2 skal løpe i egne skinner eller kanaljern, slik at dette ikke kan demonteres i lukket stilling.
 - 5.3.3 skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør.
 - 5.3.4 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer rullesjalusiets styrke, som f. eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden. Rullesjalusi skal alltid monteres til fast karm eller bygningskonstruksjon.
- 5.4 Lem
 - 5.4.1 skal være av minst 15 mm kryssfinérplate, minst 1,5 mm stålplate eller ha tilsvarende styrke.
 - 5.4.2 som ikke er fastmontert skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør.
 - 5.4.3 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer lemmens styrke, som f. eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.
 - 5.4.4 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør.
- 5.5 Polykarbonatplate
 - 5.5.1 skal være av minst 6mm tykk.
 - 5.5.2 skal monteres på innsiden i tillegg til vanlig glass.
 - 5.5.3 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer polykarbonatplatens styrke, som f. eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 20 cm avstand. Det må benyttes store stoppskiver eller langsgående flatjern. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.
 - 5.5.4 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør.
- 5.6 Bom
 - 5.6.1 skal være av stål og tilfredsstillende:
Utvendig: Minst 60 x 10 mm eller tilsvarende styrke
Innvendig: Minst 50 x 8 mm eller tilsvarende styrke
 - 5.6.2 skal være festet slik at det tilsvarer bommens styrke. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.
 - 5.6.3 skal låses med FG-godkjent hengelås. Det skal benyttes minimum klasse 2 innvendig og minimum klasse 3 utvendig.
 - 5.6.4 skal ha hengelåsbeslag av stål, og beslaget skal ha samme styrke og dimensjon som hengelåsbøyle.
 - 5.6.5 skal være slik at beslagets og hengelåsens bøyle skal fylle hverandre.
 - 5.6.6 utvendig, skal ha hengelåsbeslag som er slik konstruert at det beskytter låsen.

- 5.7 Hengelåsbeslag
- 5.7.1 skal være FG-godkjent og ha samme klasse som hengelåsen. Dette gjelder klasse 3, 4 og 5.
- 5.7.2 skal være festet til karm eller vegg i h. h. t. produsentens anvisninger. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.
- 5.8 Bakkantbeslag
- skal være slik utformet at det sammen med hengsler med mere gir døren samme motstandskraft mot oppbryting på hengselsiden (bakkant) som på låssiden.

Sikkerhetsforskrift SF – 006

Sikring mot tyveri og hærverk – beskyttelsesklasse B3

Sikkerhetsforskriften omfatter samtlige adkomstdører, vinduer og andre åpninger.

For lokaler med offentlig påbudt rømningsvei gjelder følgende særbestemmelser:

I den tid lokalene er bemannet, må samtlige dører i disse rømningsveier være ulåste eller kunne åpnes innenfra i overensstemmelse med de stedlige myndigheters anvisning. I den tid lokalene er ubemannet, må disse være låst i h. h. t. selskapenes forskrifter.

FG = Forsikringssselskapenes Godkjennelsesnevnd -

Veiledning for gjennomføring av sikkerhetsforskriftene finnes i "Håndbok i innbruddsforsikring for næringslivet", FG-publikasjon nr. 111.

Der det under beskyttelsesklasse B3 kreves sikringsutstyr, gjelder minimumskravene i pkt. 4.

1. Dører, porter, luker og lignende åpninger

- 1.1 skal være låst med minst to FG-godkjente låsenheter. Avstand mellom låser bør være minst 40 cm.
- 1.2 skal ha låsenheter som holder dør og karm sammen dersom karm ikke har anlegg mot veggstender.
- 1.3 som er skyvbare skal være låst til karm eller annen fast bygningskonstruksjon.
- 1.4 må aldri ha nøkler stående i låsen.
- 1.5 som er to-fløyede skal sikres med stål kantskåter med hevearm, stål bolteskåter med låst bolt, låst bom eller annen tilsvarende sikring av det passive dørbblad.
- 1.6 som er utadslående skal være sikret med minst to bakkantbeslag, eller annen sikring med tilsvarende styrke og funksjon.
- 1.7 som har trekarm skal alltid være sikret med minst to bakkantbeslag.

2. Dører, porter, luker og lignende åpninger som ikke vender mot beferdet område

- 2.1 skal være godkjent etter NS 3170 eller ha samme styrke og stivhet som 35 mm kompakt tredør uten vindu.

3. Vinduer, også vindu i dør og dør av glass

- 3.1 Vinduer skal være lukket og haspet eller låst. Nedenfor nevnte bestemmelser om sikring av vinduer gjelder bare vinduer som er plassert lavere enn 4 m over bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og gjenstander som gir innklatringsmulighet.
- 3.2 Glass i vinduer og i dører skal være sikret slik at glasset ikke kan fjernes fra utsiden med lett håndverktøy.

- 3.3 Glass i vinduer, også vinduer i dør og dør av glass, skal være sikret med ett av alternativene:
- gitter. Gitterets maskevidde skal være slik at varer ikke kan fjernes gjennom gitterets maskeåpning, eller varene skal tilleggsikres.
 - rullesjalusi.
 - sikkerhetsglass.
 - pykarbonatplate.
 - lem

(Se pkt. 4 — Sikringsutstyr)

Verdien av utstilte varer nærmere enn 1,5 m fra sikret vindu må ikke overstige kr. 60.000,-.

4. Sikringsutstyr

Der det kreves sikringsutstyr gjelder følgende regler:

- 4.1 Sikkerhetsglass
- 4.1.1 skal være typegodkjent av FG eller testet eller sertifisert etter NS 3217, motstandsklasse Bi (NS 3215) eller bedre.
- 4.1.2 skal være sikret spesielt mot demontering. Det vises til:
"Anbefalte retningslinjer for montering av sikkerhets- og brannhemmende ruter".
(Glassbransjeforbundet i Norge.)
- 4.1.2 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør.
- 4.2 Gitter
- 4.2.1 skal være typegodkjent av FG eller være laget av:
stål med minst 8 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 5 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse med inntil 10 x 50 cm eller stål med minst 5 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 4 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 3 x 7 cm.
- 4.2.2 som ikke er fastmontert skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør.
- 4.2.3 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer gitterets styrke, som f. eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden. Rulle-/skyvegitter skal alltid festes til fast karm eller bygningskonstruksjon.
- 4.2.4 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør.
- 4.3 Rullesjalusi
- 4.3.1 skal være typegodkjent av FG eller være laget av:
stållameller av minst 1,2 mm tykkelse som er helt tette.
- 4.3.2 skal løpe i egne skinner eller kanaljern, slik at dette ikke kan demonteres i lukket stilling.
- 4.3.3 skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør.
- 4.3.4 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer rullesjalusiets styrke, som f. eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden. Rullesjalusi skal alltid monteres til fast karm eller bygningskonstruksjon.
- 4.4 Lem
- 4.4.1 skal være av minst 15 mm kryssfinérplate, minst 1,5 mm stålplate eller ha tilsvarende styrke.
- 4.4.2 som ikke er fastmontert skal være låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør.
- 4.4.3 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer lemmens styrke, som f. eks. 6 mm gjennomgående

bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

- 4.4.4 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør.
- 4.5 Polykarbonatplate
 - 4.5.1 skal være minst 6 mm tykk.
 - 4.5.2 skal monteres på innsiden i tillegg til vanlig glass.
 - 4.5.3 skal ha festeanordninger som minst tilsvarer polykarbonatplatens styrke, f. eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 20 cm avstand. Det må benyttes store stoppskiver eller langsgående flatjern. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.
 - 4.5.4 montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal ha rammen låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør.
- 4.6 Bom
 - 4.6.1 skal være av stål og tilfredsstillende:
Utvendig: Minst 60 x 10 mm eller tilsvarende styrke
Innvendig: Minst 50 x 8 mm eller tilsvarende styrke
 - 4.6.2 skal være festet slik at det tilsvarer bommens styrke. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.
 - 4.6.3 skal låses med FG-godkjent hengelås. Det skal benyttes minimum klasse 2 innvendig og minimum klasse 3 utvendig.
 - 4.6.4 skal ha hengelåsbeslag av stål, og beslaget skal ha samme styrke og dimensjon som hengelåsbøyle.
 - 4.6.5 skal være slik at beslagets og hengelåsens bøyle skal fylle hverandre.
 - 4.6.6 utvendig, skal ha hengelåsbeslag som er slik konstruert at det beskytter låser.
- 4.7 Hengelåsbeslag
 - 4.7.1 skal være FG-godkjent og ha samme klasse som hengelåsen. Dette gjelder klasse 3, 4 og 5
 - 4.7.2 skal være festet til karm eller vegg i h. h. t. produsentens anvisninger. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.
- 4.8 Bakkantbeslag
skal være slik utformet at det sammen med hengsler med mere gir døren samme motstandskraft mot oppbryting på hengselsiden (bakkant) som på låssiden.

10. Andre aktuelle særskilte vilkår og sikkerhetsforskrifter

Særskilte vilkår:

- 60 - 016 Innhold i låst verdiskap m.m. førsterisiko
- 60 - 024 Penger oppbevart under lås m.v.- førsterisiko
- 60 - 025 Prisstigning etter skadedag — 30 %
- 60 - 026 Påbud fra offentlig myndighet
- 60 - 038 Løsøre

Sikkerhetsforskrifter:

- SF - 011 Automatisk brannalarmanlegg
- SF - 012 Automatisk sprinkelanlegg
- SF - 026 Innhold i låst verdiskap m.m. førsterisiko

11. Bistand i klagesaker

Dersom De mener selskapet gjort feil ved behandlingen av en sak, og dette ikke blir avklart gjennom den vanlige saksbehandlingen, kan De ta kontakt med:

Finansklagenemnda (FinKN)

Postboks 53, Skøyen
0212 Oslo

Dette kontoret er opprettet ved avtale mellom Forbrukerrådet og Norges Forsikringsforbund for å imøtekomme det behov for hjelp en forsikringstaker/skadelidt kan ha i. f. m. et forsikringsoppgjør.

Kontorets virksomhet omfatter alle forsikringsbransjer — også forsikringer som gjelder næringsvirksomhet.

Det koster ikke noe å søke råd hos kontoret. Utgiftene betales av Staten v/Forbrukerrådet, NHO og de enkelte forsikringsselskaper.

NB!

Fordi FinKN's virksomhet delvis er basert på offentlige bevilgninger, vil kontorets kapasitet til enhver tid være avhengig av bevilgningens omfang.

Styret for FinKN har derfor anledning til å pålegge kontoret å avvise bestemte type saker.